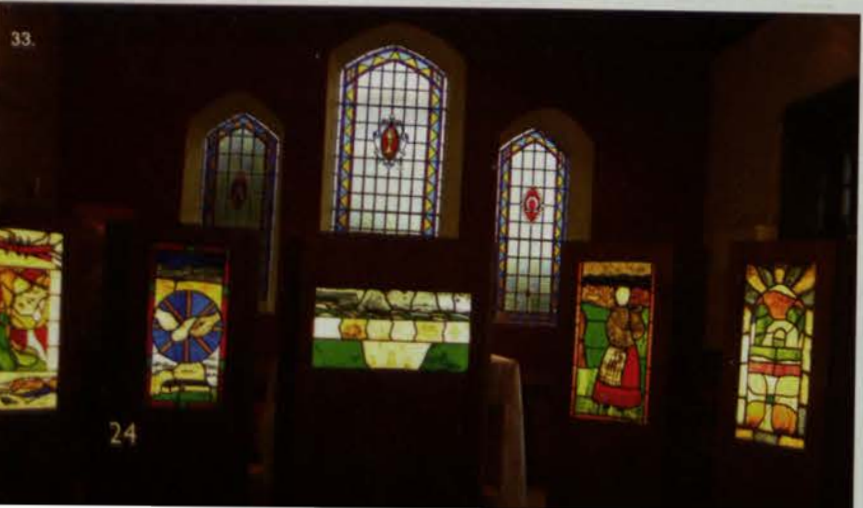

Gwyneth Uí Ghaora

Gwyneth Uí Ghaora

Ealaíontóir as an Bhreathain Bhig ó dhúchas

Dá n-abródh tú liom scór bliain ó shin go mbeinn fós i mo chónaí i gConamara, ní chreidfinn tú! Ach, naoi mbliana déag tar éis dom an Bhreatain Bheag a fhágáil, le líne amach as amhrán dílseacht Breatnais a ghoid – le athrú beag, - “Dwi yma o hyd” (Tá mé fós anseo). Bhí an t-ádh orm gur tháinig mé anall an t-am sin, mar gur cuireadh tús leis an bPléaráca go luath ina dhiaidh sin! B’ iontach an rud é sin domsa mar go raibh mé in ann aithne a chur ar na daoine, mo chuid Gaeilge a chur chun cinn agus a bheith ag plé le h-ábhair a bhí chomh tábhachtach i mo shaol.

Thall i mo thír féin, ach an oiread leis an tír seo, bhí rudaí go dona ó thaobh oibre de agus ní raibh postanna ealaíne le fáil beag ná mór muna ngabhfaidh daoine chuig na cathracha móra i Sasana, rud nach raibh mise a iarraidh ar chor ar bith, mar bhí mo chuid gasúir beo ag an am sin. B’é an t-aon ghanntanas a bhí ann, ná i gcúrsaí teangan agus mar sin, rinne mé Breatnais mar phríomh ábhar nuair a bhí mé ag déanamh mo chéim oideachais.

Ag múinteoireacht a bhí mé píosa maith den am sin, ag múineadh Breatnais trí mheán ábhair eile – ceol, drámaíocht agus ealaín go mór mór. Chaith mé píosa i mo chomhordaitheoir ar chúrsaí Breatnais do dhaoine fásta do chontae Cerrdigion agus do chontae Caerfyrddin. Duine ar bith a bhfuil aithne acu orm, chuirfeadh sé sin ag gáire iad, agus údar acu.

Bhí muid ag obair in oifig beag nach raibh mórán níos mó ná preas, agus go deimhin, marach mo chúntóir, Jen, ag an am, is dóigh liom go mbeadh mé baráilte ón dá chontae sin agus mo chiall, an méid atá agam, imithe uilig.

Lá amháin agus muid ag iarraidh a bheith ag cur cuntais in ord agus buiséad le socrú le haghaidh cúrsaí na bliana romhainn, bhí mo chloigeann bodhar agus chomh trína chéile ag an rud ar fad, rug mearbhall chomh dona sin orm gur chaith mé an páipéarachas uilig suas san aer! Thóg sé leathuair orm dá gcur le chéile arís! Ní dhearna Jen dearmad riamh ar an lá sin ach, bail ó Dhia uirthi, tá muid fós mór le chéile.

Níor mhair mé mórán achair eile sa bpost sin agus bhí an t-ádh orm gur éirigh liom job nua a fháil le cumann drámaíochta Arad Goch, a bhí ag cur béime ar dhrámaíocht san oideachas. Chaith mé cúpla bliain mhaith leo sin agus bhain mé an-taitneamh as ach,

Gwyneth Uí Ghaora

d’airigh mé go raibh athrú saoil ag teastáil uaim. Bhí grúpa againn a bhí tosnaíthe ag foghlaim Gaeilge agus dúirt mé liom féin, má bhí mé chun an teanga a fhoghlaim i gceart go raibh sé chomh maith dom dul go dtí an áit áit a raibh sí á labhairt, agus seo mé!

Is tríd an bPléaráca a chuir mé aithne ar Mheta agus thosaigh na ceardlaanna péintéireachta an t-am sin i Ros Muc agus i gCill Chiaráin. Bhíodh siad ar siúl i rith an lae, rud a chruthaíonn pictiúr den saol a bhí ann ag an am sin, roimh an “tíogar”.

Ina dhiaidh sin tháinig obair as chuile thaobh, idir fógraí síopaí agus B&B’s, péinteáil ainmneacha ar bháid, portráidí de chapaill, de báid agus de dhaoine freisin. Foilsíodh mo chéad leabhar do pháistí. Thosaigh mé ag obair le Teagmháil na nÓg, le gasúir in Inis Meáin, le VTOS agus le déanaí leis an Acadamh i gCarna, chomh maith le ceardlanna éagsúla faoi stiúr Éigse Éireann, Leabhar Power agus an Pléaráca. Anois tá Bernie Seoige ag cabhrú liom sna ranganna péintéireachta, mar go bhfuil grúpa chomh mór ag teacht ag an gceardlann anois agus tá mé an-bhuíoch di.

Tá súil agam go mbeidh daoine óga ag cur suime i gcúrsaí ealaíne, agus tá mé an-sásta go go bhfuil ealaín mar chuid den churaclam sna scoileanna anois. Teastaíonn cruthaitheacht agus fíis le dul i gcion ar fhadhbanna an tsaoil i láthair na h-uaire. Beidh deiseanna éagsúla agus suimiúla amuigh ansin ach a bheith solúbtha.

Faoi seo, is é Ros Muc mo bhaile - tá mé pósta le mo Mhicil, atá mar charraig le mo thaobh i gcónaí. Taitníonn mo chuid oibre liom. Tá muintir Ros Muc an-chineálta liom. Tá mo gháirdín ag fás. Tá Dia ar neamh agus chuile shórt go maith leis an domhan. Ach! Fainic nuair a bhíonn an Bhreatain Bheag ag imirt rugbaí!